

••••• Net zo vanzelfsprekend als je een makelaar naar de situatie op de huizenmarkt vraagt, vraag je aan een imker hoe het nou toch zit met die griezelige bijensterfte. Bijensterfte spreekt enorm tot de verbeelding, want zonder bijen groeien er geen gewassen, en zonder gewassen geen eten. Maar geen paniek, de oplossing is simpeler dan we denken.

Bijenvolken te huur!

Varroamijt-tolerant en fijn om mee te werken

waarmee het fijn werken is." Calis is zo enthousiast over het resultaat dat hij, ook al is het met wisselend succes, een groep hobby-imkers wil inspireren om op dezelfde manier te gaan werken. "Dit is in theorie en praktijk zo simpel en het heeft zoveel potentie, iedere imker kan dit bewerkstelligen."

Een ander onderzoeksproject waar Calis en Boot hun stempel op hebben kunnen drukken was de oneerlijke strijd tussen twee bijenrassen in Zuid-Afrika. De Kaapse honingbij dringt volken binnen van de Afrikaanse honingbij en veroorzaakt de dood van de koningin. "Wij hebben de oorsprong van het probleem blootgelegd. De oorzaak was dat die parasitaire Kaapse larven teveel te eten kregen, waardoor ze zich sneller ontwikkelden en ook nog eens fysiek sterk leken op de koningin. Ze ontpopten zich als een soort intermediair tussen werkster en koningin en namen zo doodleuk de tent over. De nep-koninginnen lieten de boel vervolgens versloffen waardoor het bijenvolk niet meer functioneerde."

Onderzoek maakt de laatste jaren slechts voor een klein deel uit van de activiteiten van Calis en Boot. Inbuzz' core business is het verhuren van bijenvolken aan zaadteeltbedrijven als Rijk Zwaan, Hazera (voorheen Nickerson Zwaan) en Bejo Zaden en de zaken gaan goed. "In juni leveren we bijvoorbeeld ieder jaar honderden volken voor de zomerteelt (wortelen, uien, etc.). Bejo Zaden heeft weliswaar een eigen imkerij, maar ook dat bedrijf neemt bijen van ons af ter ondersteuning. We gebruiken onze 1000 bijenvolken, en een gemiddeld volk bestaat uit 15.000 volwassen bijen, naast voor bestuiving van gewassen onder glas, ook voor fruit zoals peren, appels en blauwe bessen.

"Dat is een vrij intensieve logistieke operatie waarbij Calis natuurlijk rekening moet houden met de 'vliegtijden' van de bijen. Waar hij ook rekening mee moet houden, is de conditie van de bijen na de huurperiode. "Bij bepaalde gewassen krimpt de populatie, bij uienbestuiving bijvoorbeeld, omdat er weinig stuifmeel is en er te weinig eiwit binnenkomt. Het zijn net koeien, ze eten het stuifmeel en de larven krijgen dat in geconcentreerde melkvorm."

De bijen van Inbuzz zijn ook te vinden in kassen van paprikatelers. "Paprika's hebben soms last van een bepaalde schimmel die binnenin groeit, onzichtbaar voor de teler. Via de bijen kan de teler dit vrij simpel tegengaan door een goedaardig schimmeltje in poedervorm uit te strooien voor de vliegopening. De bijen 'lopen' erdoorheen en verspreiden het heel doelgericht naar de bloemen waardoor die pathogene schimmel de paprika niet langer kan aantasten. En er is nog een voordeel: in de paprikateelt kunnen bijen door het verzamelen van stuifmeel bijdragen aan vermindering van allergische klachten waar veel mensen last van hebben die bij de teelt betrokken zijn. Last but not least; de vruchten groeien na bestuiving door bijen beter uit!"

Meer informatie:
www.inbuzz.nl
www.inbuzzextra.nl

Johan Calis inspecteert volken in kas met courgette.
 © Koen Suyk

Johan Calis is van huis uit bioloog en werkt al 25 jaar als professioneel imker. Zijn bedrijf Inbuzz, dat hij runt met z'n compagnon Willem Boot, is het grootste imkerbedrijf in Nederland. Zijn visie op bijensterfte is duidelijk: bijensterfte komt vooral door de varroamijt, en misschien door een strenge winter. Maar daarmee heb je het probleem wel te pakken.

Calis heeft er samen met zijn compagnon Willem Boot al bijna een decennium van praktijkonderzoek opzitten als logistiek partner van Wageningen UR. In opdracht van bijenbioloog Tjeerd Blacquière starten ze in 2007 -geïnspireerd geraakt door een Zweeds onderzoeksproject in Gotland- een pilot om te onderzoeken hoe je de Nederlandse bij 'varroamijt-tolerant' kan krijgen. "We zijn in Almere gestart met een 70-tal bijenvolken met jonge koninginnen en hebben random 20 controlevolken gekozen die nog twee keer per jaar behandeld worden tegen de varroamijt met oxaalzuur. De rest is nooit meer behandeld. Je moet het zien als 'survival of the fittest'; bijenvolken die ondanks de aanwezigheid van de varroamijt de winter overleven én in het voorjaar succesvol uitgroeien, leveren door splitsen in enkele volken de nieuwe generatie. "We hebben inmiddels drie prachtige homogene bijenpopulaties die al jarenlang niet meer behandeld worden tegen de varroamijt. Het proces van geleide natuurlijke selectie stelde ons in staat een sterke populatie te kweken